

**Міжнародна науково-практична
конференція для студентів,
аспірантів та молодих вчених**

**«МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»**

17-18 лютого 2012 року

ЧАСТИНА II

КИЇВ 2012

ББК 65.9(4Укр)
УДК 338(477)
М - 74

Можливості та перспективи забезпечення стійкого економічного розвитку України: проблеми та шляхи вирішення. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17–18 лютого 2012 р.). – Київ, у 2-х частинах, «Київський економічний науковий центр», 2012.Ч.ІI. – с.96.

ББК 65.9(4Укр)
УДК 338(477)
М - 74

«МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»

ЗМІСТ

НАПРЯМ 4. ОЦІНКА РОЛІ МАРКЕТИНГУ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	7
Сиротинська Н. М.....	7
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОПИТУ НА ПРОДУКЦІЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Гребенюк Г. В.	8
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ Й РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	
Степаненко Н. І.	10
АТРИБУТИ ІМПЕРАТИВУ ЯК РЕГУЛЯТИВНОГО ІНСТРУМЕНТА ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
НАПРЯМ 5. ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЯ У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР	12
Бржик Л. Л.	12
ПРОБЛЕМА ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ	
Грабчук О. М.	13
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РЕГУлювання РОЗВИТКУ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Гришина А. Н.....	15
ЭНЕРГЕТИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ УКРАИНЫ: СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ЗАДАЧИ	
Дмітряєва М. А.	16
ІННОВАЦІЇ: СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Заєць М. В.	17
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ТОРГІВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ І КИТАЮ	
Камбур О. Л., Петрищенко Н. А.....	19
ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	
Климчук С. А.	20
ІННОВАТИКА В СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: АКЦЕНТ НА ТВЕРДОМУ БІОПАЛИВІ	
Кучерук Т. Г.	22
АДАПТИВАННЯ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ЗА УМОВ ГЛОБАЛЬНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	
Макогін З. Я.	24
ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЄМ	
Матийце О. Б.....	26
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ У СФЕРІ МАШИНОБУДУВАННЯ	
Мілімка М. В.	27
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУлювання ІНВЕСТУВАННЯ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ	

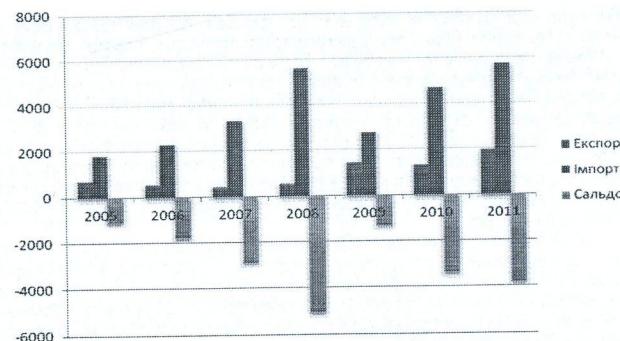

Рис. 1. Динаміка зовнішньої торгівлі товарами України з КНР (2005 – січень-листопад 2011 р.), (млн. дол.)
Джерело: розраховано автором на основі даних [1]

Імпорт України з Китаю має досить сформовану структуру. Дві третини його забезпечують три галузі: хімічна, легка промисловість і машинобудування. Серед основних товарів, які Китай продає Україні, харбонат магнію, органічні сполуки, текстильний і трикотажний одяг, взуття, хімічні штапельні волокна, а також чорні метали, іграшки, калькулятори, магнітофони, електричні музичні інструменти, електропобутові пристрої, годинники, пристрой для автоматичного управління і дуже широкий набір товарів масового споживання. Тенденцію до значного збільшення показує машинно-технічна продукція, але, незважаючи на це, імпорт України з Китаю не можна назвати високотехнологічним. В Україні високий попит, перш за все, на прості і дешеві товари масового споживання, а КНРолодіє можливостями для випуску масової і дешевої продукції і всіма засобами підтримує в цьому напрямку попит. Разом з тим в Україні вже з'явилися товари високої якості, як от китайські бурові установки, трактори, продукція мікроелектроніки, якісна побутова техніка.

Основну частину українського імпорту з Китаю за 2010 р. склали машини, устаткування та механізми, текстиль та текстильні вироби, неблагородні метали та вироби з них; пластмаси та каучук, взуття, головні убори, парасольки; різні промислові товари; продукція хімічної та зв'язаних з нею галузей; вироби з каміння, піску та цементу; прилади та апарати; транспортні засоби. У цілому, нарощування обсягів поставок китайської продукції в Україну спостерігалося практично по всіх товарних групах [4].

На фоні досить різноманітної продукції імпорту експорт до Китаю майже повністю складається з продукції чорної металургії і цілком залежить від стану кон'юнктури на цьому єдиному галузевому ринку, що робить український експорт нестійким і вразливим. Доля продукції чорної металургії за весь період зі співпраці становила більше 67%, причому весь експорт цієї групи припадає на напівфабрикати – прокат із заліза і недоганованої сталі – металургійні вироби найвищого низького ступеня переробки. Цілком вірогідно, що такий імпорт продовжується зменшуватись, через об'єктивні передумови і нарощування Китаєм власного виробництва сталі.

Значно зростає в українському експорті частка продукції машинобудування: Китай купує пристрой для літаків, електричні машини, спеціального призначення, вимірювальні і контрольні пристрой, двигуни для літаків, електричні машини, обладнання для залізничного транспорту.

Україна майже не експортує до Китаю товарів народного споживання, харчові товари і продукцію с/г, мінеральну сировину, якою Китай сам добре забезпечений. Із продукції хімічної промисловості Україна постачає органічні хімічні сполучення. Китай є досить перспективним ринком для хімічних добробів, проте через значну енергозатратність хімічного виробництва українські виробники програють конкуренцію на даному ринку.

Головною товарною позицією за 2010 рік стали мінеральні продукти (в основному руди залізні, титанові, цирконієві, сірка), друге місце – машини, устаткування і механізми (в основному – двигуни турбореактивні), третє місце займає продукція хімічної промисловості (в основному – продукція органічної хімії), четверте місце – олія соняшникова, п'яте місце – неблагородні метали та вироби з них (в основному чорних). Частка інших товарних груп в українському експорті буде незначною [4].

Експорт та імпорт послуг не дотягають навіть до 1% від загального зовнішньо-торгівельного обороту України з Китаем. Обсяги торгівлі послугами за перше півріччя 2011 р. складали 17,128 млн. дол., а сальдо було позитивним на користь України – 8,7 млн. дол. При цьому переважну частину в структурі торгівлі займають транспортні послуги і послуги в операціях з нерухомістю. Варто зазначити, що в експорті мають тенденцію до зростання ділові професійні та технічні послуги, які надаються українськими компаніями. Серед них виділяються послуги, пов'язані з продажем інтелектуального продукту – проектуванням, консультуванням і т.п. [3,4].

Таким чином, зовнішньоторговельний оборот України з КНР значно перевищує показники інших країн регіону. Однак, такі показники досягнуті в основному за рахунок китайського імпорту, який суттєво випереджує український експорт до КНР. В той же час, властивість торгівельно-економічного випередження українського експорту з Китаем визначається саме перспективою відновлення та нарощування обсягів співробітництва з Китаем в області перспективної відновлення та нарощування обсягів українського експорту в основних бюджетоформуючих галузях (машинобудування, авіабудування, металургія, хімічна промисловість, космічна галузь, сільське господарство тощо) і імпорту китайської

продукції для забезпечення таких галузей промисловості як нафтогазова, будівельна та ін., можливість спільногорозширення ринку послуг (перш за все, у будівництві транспортних коридорів та інших спільних проектах), залучення інвестицій в економіку України.

На основі вищезазначеного можна стверджувати, що, не зважаючи на появу позитивних тенденцій у двосторонніх торговельно-економічних зв'язках, структура та обсяги торгівлі залишаються на низькому рівні. Станом на 2010 р. частка КНР в експорті України становить близько 2,5%, а в імпорти – 7,7 % [2, с.36]. На китайському ринку представлено лише декілька українських компаній: металургійних (Ferrexpo, «Індустриальний союз Донбасу»), машинобудівних та консалтингових. З китайських на українському ринку мають представництва великі автомобільні компанії (JAC, Chery Automobile та деякі інші), телекомунікаційні компанії («Хуаєй» та «Чжунцин») [5]. Незважаючи на труднощі у зміщенні відносин (великі витрати на вивчення ринку та сертифікацію товарів, мовний бар'єр – лише два університети в Україні готують китайські, географічна віддаленість тощо), зацікавленість української влади у співробітництві чи не з основним економічним гравцем Азійського регіону продемонстрована рядом візітів у 2010-2011 рр. відкриває перспективи для більш тісної співпраці не тільки у галузі торгівлі, але й у нафтогазовій сфері та ядерній енергетиці, науково-технічній та інноваційній сфері, дослідженнях в базових та високотехнологічних галузях тощо.

Використані джерела:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Національний інститут стратегічних досліджень. Пріоритетні питання політики України щодо країн Азії. Аналітична доповідь.. – К.2011 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/>
3. Державна підтримка українського експорту. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ukrexport.gov.ua/uk/torg_econ_vidn/ch1/2096.html
4. Посольство України в КНР. Стан торговельно-економічних відносин та інвестиційної діяльності між Україною та КНР – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/china/ua/26987.htm>
5. Чжоу Ли: «У Китаю и Україні нет никаких препятствий для сотрудничества» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://versii.com/news/182696/>

Камбур О. Л.

Петриченко Н. А.
к.е.н., доцент,

викладач кафедри економіки підприємства
Одеської державної академії будівництва та архітектури
м. Одеса, Україна

ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Сучасні процеси в економіці України не сприяють змінам належної інтенсивності у сфері впровадження інноваційних технологій. Висока інфляція, постійна зміна інституційного середовища, світова криза 2007-2009 років привели до того, що багато інноваційних проектів перестали функціонувати. В цьому контексті набуває значення дослідження особливостей механізму впровадження досягнень науково-технічного прогресу у будівельному виробництві.

Питання розвитку будівельної галузі на інноваційній основі відображене в тематиці та напрямах досліджень вітчизняних науковців, таких, як В.М.Гесь, В.П. Семиноженко, Ю.О. Суркова, В.В. Беззубко, В.В. Солдатенков, Р.В.Грінченко та ін.

Незважаючи на наявність розробок, присвячених проблемам впровадження інновацій у будівельному комплексі, невизначеністі залишаються питання узгодження загальної інноваційної стратегії галузі та наявного потенціалу окремих підприємств при розробці та впровадженні стратегії регіонального розвитку.

Забезпечення економічного розвитку потребує активізації інвестиційно-інноваційних процесів. Визначення основних напрямків та механізмів інноваційної діяльності, започаткування додаткових коштів, необхідних для його реалізації, є приоритетним завданням інвестиційної політики [1, 2]. Але сучасна економічна ситуація в Україні складається під об'єктивним впливом наслідків світової фінансової кризи.

Ринкові механізми, що передозподіляють наявні ресурси, не достатньо ефективні для ініціювання структурних та технологічних змін у виробництві, які потрібні у довгостроковій перспективі [3, с. 95].

Результати аналізу сучасного стану інвестиційної привабливості інноваційної діяльності виявили, що основними чинниками стримування є:

- нестабільність економічної ситуації в країні,
- невизначеність, яка властива інноваційному процесу,
- недостатність державного регулювання, що спрямоване на зменшення ризику під час інвестування в інноваційний процес,
- відсутність мотиваційних заходів у взаємовідносинах з потенційними інвесторами.

Так, питома вага підприємств, що впроваджували інновації зменшилась з 10% у 2008р. до 8% у 2009 та до 6,9% у 2011р. У виробництві у 2011р. було використане лише 19 нових технологічних процесів, що на 35% менш ніж у 2010р. Будівництво залишається видом діяльності, де майже відсутня інноваційна діяльність. Так у 2010 р. з 9343 використаних передових технологій лише 12 були у будівництві.

У сучасних умовах підвищення ефективності розвитку будівельного виробництва може здійснюватися інтенсивним, екстенсивним шляхом та за умови інтеграції вказаних підходів. При цьому слід зазначити, що

основним питанням є підвищення інтенсифікації виробничих процесів в сполученні із забезпеченням страйнгливості будівельних підприємств до впровадження новітніх результатів НТП.

Створення на цій основі діючого механізму стимулювання суб'єктів комплексу повинно бути орієнтовано на досягнення мети інноваційного розвитку, що визначається як відносно окремих підприємств сфери будівництва, так і для регіональної економіки в цілому.

Оскільки діяльність підприємств пов'язана з окремими територіальними одиницями, вони зашквалені у розвитку відповідних регіонів [4, с. 238]. Збалансована взаємодія всіх суб'єктів господарювання повинна супроводжуватися відповідною підтримкою з боку виконавчих державних інституцій, що має сприяти ставленню системи нормативно-правового, організаційного, інформаційно-аналітичного та фінансового забезпечення інноваційних процесів в Україні [5].

Сучасна політика Уряду країни передбачає заходи, що спрямовані на реалізацію концепції інноваційного розвитку України, та при їх впровадженні слід не тільки враховувати фактори формування інноваційної системи країни, але й зіставляти та аналізувати цілі впровадження інновацій з цілями розвитку виробничих комплексів. Також важливим є подальше удосконалення і використання при реалізації концепції інноваційного розвитку відповідного економічного механізму, який заснований на державно-приватному партнерстві.

Розглядаючи проблеми функціонування будівельного комплексу в умовах інноваційного розвитку, слід відмітити, що серед найбільших факторів, які перешкоджають будівельним підприємствам інновацію, є здійснення інноваційної діяльності, зазначається нестача власних коштів, значні витрати на нововведення, недостатність фінансова підтримка держави, високий економічний ризик, недосконалість законодавчих актів та інші.

Разом з тим необхідно більш ефективно використовувати існуючий виробничий та інноваційний потенціал будівельних підприємств. Серед важливих структурних елементів інноваційного потенціалу соціально-економічної системи (підприємства, галузі, регіону) необхідно відзначити:

- досягнутий рівень розвитку бази науково-технічної діяльності та ефективність інвестицій в інноваційні проекти;
- наявність та впливовість ринкових інституціональних складових та забезпеченість інноваційною інфраструктурою, необхідною для реалізації новацій;
- освітньо-кваліфікаційний рівень трудового потенціалу, включаючи ступень страйнгливості нововведень працівниками підприємств;
- обмеження та тенденції внутрішнього і зовнішнього середовища, що відображають взаємодію інноваційного потенціалу з іншими підсистемами підприємств галузі та регіонів.

На основі вищезазначених чинників необхідно розроблювати стратегію будівельної галузі, а в рамках галузі – для кожної окремої виробничої одиниці. Важковоючими перелічені фактори, та базуючи на них концепцію подальшого розвитку, можна підвищити інноваційний потенціал підприємств будівельного комплексу, який характеризується рівнем впровадження досягнень НТП, а також наявністю і становим потенційних ресурсів.

Слід зазначити, що існуючий виробничий потенціал будівельного комплексу потребує поширення використання відповідних економічних ресурсів та обсягів інвестицій, яких сьогодні бракує. Узгодження інтересів регіональних органів управління та окремих підприємств через розвиток інноваційної складової у державно – приватному партнерстві сприятиме підвищенню ефективності капітальних вкладень у будівництві. Розгляд проблем мотивації державно-приватного партнерства має бути невід'ємною складовою при розробці інноваційних стратегій.

Використані джерела:

1. Фукс Є.А. Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності та їх структурні диспропорції в Україні. [Електронний ресурс]: <http://ir.kneu.kiev.ua:8080/bitstream/2010/359/1/Fuks.pdf>
2. Кобушко І.М., Гусєйнова Е.І. Шляхи покращення фінансування інноваційного розвитку в Україні з використанням міжнародного досвіду. Маркетинг і менеджмент інновацій, 2011, № 2 124. – С.124-130
3. Слов'янов В.П. Інноваційна діяльність як системний процес в конкурентній економіці (Синергетическі ефекти інновацій). — Київ: Феникс, 2006. — 560 с.
4. Інноваційний менеджмент: Концепции, многоуровневые стратегии и механизмы инновационного развития/Под ред. В.М. Аньшина, А.А. Дагаєва — 3-ї изд., перераб., доп. — М.: Дело, 2007. — 584 с.
5. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізації них викликів: збірник /М.В. Стриха, В.С. Шовковін, Т.В. Боровіч, Ж.І. Дутчак, А.О. Седов. — К.: Прок-Бізнес, 2009. — 40 с.

Климчук С. А.

асpirант

кафедри теоретичної та прикладної економіки
Національного технічного університету України "КПІ"
м. Київ, Україна

ІННОВАТИКА В СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: АКЦЕНТ НА ТВЕРДОМУ БІОПАЛИВІ

Інноваційний тип розвитку економіки характеризується перенесенням акценту на використання принципово нових прогресивних технологій, переходом до випуску високотехнологічної продукції, прогресивними організаційними та управлінськими рішеннями в інноваційній діяльності, що стосується як мікро-, так і макроекономічних процесів розвитку. Інновації впливають на структуру суспільного

виробництва, інституційні економічні механізми, соціальну стабільність, навколоїшне середовище, інтенсивність міжнародного технічного співробітництва.

Серед пріоритетних напрямів інноваційної діяльності на сучасному світовому ринку виділяють:

- 1) ресурсозберігаючі технології, нові матеріали і джерела енергії;
- 2) розробка нової та удосконалення існуючої високотехнологічної продукції;
- 3) розширення експорту високотехнологічної продукції;
- 4) імпортозаміщення виробництва вітчизняними конкурентоспроможними аналогами;
- 5) застосення нових інформаційних технологій;
- 6) охорона навколоїшнього середовища [1, с. 133].

З метою активізації інноваційної діяльності має бути впровадена нова інноваційна політика, що є сукупністю принципів і заходів, які забезпечують створення сприяльного інноваційного клімату в Україні для розвитку підприємств альтернативної енергетики.

Розуміння того, що країни з інноваційно-орієнтованою високотехнологічною економікою мають величезні переваги порівняно з іншими країнами повинно сприяти прискорення інноваційних процесів у країні та застосування інновацій як безальтернативної, невід'ємної та важливої складової у сфері розвитку та управління підприємств альтернативної енергетики.

За оцінками Міжнародного енергетичного агентства, споживання енергії у світі впродовж останніх 30 років зросло зі швидкістю понад 3 % на рік. Приріст народонаселення (до 2 % на рік) і темпи економічного розвитку в ХХІ ст. зумовлюють збільшення обсягів світового виробництва продукції у 3-5 разів до 2050 р. і в 10-15 разів – до 2100 р. А це потребуватиме нарощення енергозабезпечення у 3-5 разів [2, с. 11].

Україна володіє значним потенціалом біомаси для виробництва енергії. Біомаса – це біологічно відновлювальна речовина органічного походження, що зазнає біологічного розкладу. До них відносяться відходи сільського господарства – рослинництва і тваринництва, лісового господарства та технологічно пов'язаних з ним видів економічної діяльності, а також органічна частина промислових та побутових відходів.

Біомаса може бути основною сировиною для виробництва твердого біопалива, що використовується як котельно-пічне паливо дрова, торф, тирса, тріска, солома, інші сільськогосподарські відходи, гранули та брикети, виготовлені з біомаси, деревні вугілля та вуглиста речовина.

Ше у 2007 р. була проведена експертна оцінка теоретичного потенціалу біомаси в Україні. За розрахунками він складає близько 50 млн. т у. п., із яких технічно досяжним є – 36 млн. т у. п., а економічно доцільним – 27 млн. т у. п. Вихідчи з рівня загального споживання первинних енергоносіїв в Україні, а це приблизно 211 млн. т у. п., економічний потенціал біомаси може задовільнити близько 13% потребів країни в енергії. Обсяг біомаси, доступної для енергетичного використання, оцінюється у 27 млн. т у. п./рік [3].

Частка альтернативних джерел енергії (АДЕ) в загальному енергозабезпеченні Україні становить близько 3 %. Одним із чинників, які зумовлюють використання АДЕ в Україні, є те, що частика АДЕ у національному енерговиробництві країн, що прагнуть до вступу в ЄС, повинна становити не менше 6 % [4]. Для України, стратегічною метою якої є інтеграція до ЄС, розвиток біоенергетики має особливо важливе значення, оскільки використання АДЕ не нікчем середньоєвропейського рівня – одна з вимог Європейського Союзу до країн-кандидатів, що є додатковим аргументом на користь розвитку АДЕ [5, с. 75], зокрема такого, як тверде біопаливо з деревної біомаси. До 2020 р. Європа планує збільшити частину альтернативної енергетики в енергобалансі до 20 %, а до 2040 – до 40 %. [6, с. 4].

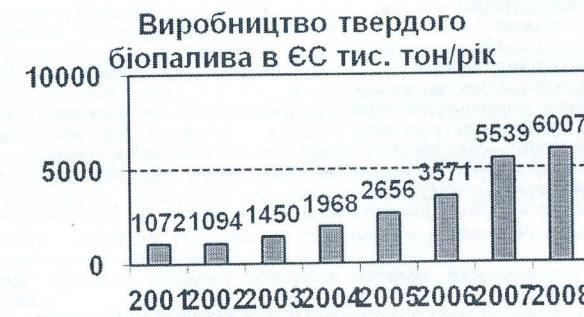

Рис. 1. Виробництво твердого біопалива в ЄС тис. тон/рік

Інноваційні процеси в сфері альтернативної енергетики мають свою специфіку. Вони вирізняються різноманітністю регіональних, галузевих, функціональних, технологічних і організаційних особливостей. Аналіз умов і чинників, що впливають на інноваційний розвиток сфері альтернативної енергетики, дозволив розділити їх на негативні (стримуючі інноваційний розвиток) і позитивні (сприяють прискоренню інноваційних процесів) (Табл. 1).

Головними умовами і чинниками, що сприяють інноваційному розвитку аграрної сфері є такі: наявність сировинної бази для виготовлення твердого біопалива (паливних брикетів та гранул), розвинutий зовнішній ринок, зростаючий попит на продукцію альтернативної енергетики (паливні брикети та гранули), значний науково-освітній потенціал.

адміністративних засобів підтримання трудової дисципліни. Найважливіша мета цього методу — локальне застосування можливостей підвищення ефективності виробництва внаслідок аналізу, вибору, формування та регулювання взаємодії структурних елементів.

Тому, щоб досягти бажаних результатів на підприємстві слід переглянути та змінити або доповнити організаційно-правові документи, враховуючи зміни у діяльності самого підприємства. Це стосується таких документів як статут, штатний розклад, положення про структурні підрозділи, правила внутрішнього трудового розпорядку.

Щоб підвищити ефективність діяльності підприємства застосовуючи адміністративні методи управління слід внести такі рекомендації:

1) зміни та доповнення до статуту підприємства, вносити відповідно до цілей підприємства з вільним доступом до нього працівників, при цьому кожен працівник матиме інформацію про діяльність даного підприємства.

2) розробити положення про підрозділи, що регламентують адміністративні і функціональні зв'язки усередині підприємства, які відповідатимуть умовам виробництва.

3) З наукового погляду сукупність регламентів повинна охоплювати усі ланки соціально-економічної системи від робочих місць, бригад, відділів, секцій, підприємств до верхніх ланок управління.

4) норми і нормативи, що застосовуються в процесі управління, є необхідною важливою умовою наукової організації управління, оскільки саме на них ґрунтуються виконання функцій менеджменту. Тому на підприємстві надзвичайно важливо постійно поповнювати нормативну базу, розширювати коло нормативних показників, своєчасно переглядати раніше прийняті норми і нормативи.

5) мати чітку організаційну і штатну структури та робити їхнє щорічне корегування в зв'язку зі змінами умов виробництва;

6) на підприємстві потрібно постійно змінювати штатний розклад, оскільки відбувається постійна зміна кількості одиниць по штату.

7) більш досконало розвинуту контрактну систему організації й оплати праці і збільшення питомої ваги співробітників, що мають контракти;

8) видавати чіткі накази з вказівкою стану питання, заходів, ресурсів, термінів і відповідальних осіб;

9) видавати чіткі усні вказівки керівництвом на всіх рівнях управління;

10) застосовувати систему контролю за виконанням доручених завдань та роботи взагалі.

Таким чином, з метою підвищення ефективності застосування на підприємстві адміністративних методів, керівництву доцільно внести зміни у діючу організаційно-правову документацію, розробити необхідну нову документацію, та приділити більше уваги щодо організації роботи на підприємстві, вносити постійні зміни відповідно до змін у діяльності даного підприємства.

Отже, організаційно-розпорядчі методи витикають із суті управління, особливостей і властивих йому взаємовідносин, є стрижнем управлінського впливу, специфічно управлінським явищем. Звідси - потреба застосування організаційно-розпорядчих методів управління за будь-якої системи господарювання. В цих методах управлінський вплив набуває предметної форми і спонукав виконавців до конкретних дій. Особливе значення мають організаційно-розпорядчі методи в період розвитку ринкової економіки в Україні. На цьому етапі потрібно сформувати нові структури управління, регламентувати їх діяльність, визначити раціональне співвідношення між всіма групами методів управління та напрями цілеспрямованої зміни цього співвідношення до стану, рекомендованого сучасним науковим та практичним менеджментом.

Використані джерела:

1. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посібник, для студентів вищих навчальних закладів. — К.: «Кондор», 2003 — 556 с.
2. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки: Навчальний посібник / К: Знання, 2006.- 435 с.
3. Стешенко С. Г. / Адміністративне право України Навчальний посібник-К Атіка, 2007 - 624 с.
4. Кіптенко В.К. / Менеджмент туризму Підручник. Затверджень МОНУ / В. К. Кіптенко. – К : Знання, 2010. – 502с.